

Blikwisseling

Wachten

Kent u het toneelstuk van Samuel Beckett: „Wachten op Godot“? Het is het verhaal van het zinloze wachten, want God komt niet, hoezeer de beide hoofdpersonen het ook wensen. Hun wachten wordt tot symbool van zinloze hoop op iets, dat toch niet komt.

Hoe anders is het met de geboorte van Christus. Vier weken hebben christenen op de hele wereld gewacht en binnenkort is het zo ver: we vieren dat HIJ inderdaad gekomen is! HIJ, die niet op zich laat wachten, die bij ons wil zijn en daarvoor zelfs zijn hemel verlaat. Hoewel het Hem duidelijk zal zijn geweest, wat Hem wachtte. Vlucht en verdrijving, eenzaamheid, folter en dood. Mens als wij – tot aan de verrijzenis.

Hoe goed, dat HIJ komt! Hoe goed, dat we niet vergeefs hoeven wachten! Hoe goed, dat HIJ Emmanuel is – God met ons!

Wij, dominicanessen van Bethanië wensen U en de Uwen een gezegend kerstfeest en een succesvol jaar 2017 toe.

De eerste bijeen- komst

Ons volgende algemene kapittel vindt plaats in februari 2017. We zijn al een hele tijd geleden met de inhoudelijke voorbereiding begonnen en nu zijn de 10 afgevaardigden gekozen. Op 27 oktober zijn zij voor het eerst met de 5 zusters van het algemeen bestuur bij elkaar geweest. Onder de 15 kapitteldeelneemsters tellen we zusters met 4 nationaliteiten en bijna alle gemeenschappen zijn vertegenwoordigd. Hun gemiddelde leeftijd is met 57 nogal wat lager dan die van de hele congregatie.

De bijeenkomst begon met een korte meditatieve dans, die liet vermoeden waarom men zegt, dat een kapittel „gecelebreerd“ wordt. Natuurlijk werden ook nuchtere, organisatorische punten besproken en waren er de eerste discussies over de inhoudelijke accentueringen in februari. Maar tegelijkertijd celebreren we zo'n kapittel als een door God bijeen geroepen vergadering. Het kan alleen met Zijn bijstand lukken.

Levend verleden

„Mijn vader was tuinman bij Bethanië in Nijmegen en Mook en wij woonden op het terrein van het klooster. Toen ik werd geboren was zr. Vitala er om te helpen en wat een geluk! De navelstreng zat om mijn nekje gedraaid. Zij heeft me bevrijd en redde zo mijn leven! Als dank kreeg ik als derde naam „Alcide“ naar de naam van Pater Lataste.

Onlangs was ik bij de zusters van Bethanië in Thorn op bezoek omdat ik vrijwilligerswerk doe voor Natuurmonumenten en op zoek was naar foto's en artikelen over het jachtslot „De Mookerheide“, dat gedurende 40 jaar Bethanië had gehuisvest. Wie schetst mijn verbazing, toen ik bij het doorbladeren van hun toenmalige tijdschrift „De Heraut van Bethanië“ in een uitgave van 1971 een foto en artikel over zr. Vitala vond! Wat bijzonder om haar 50 jaar later weer te mogen „ontmoeten“. Zuster Vitala, heel hartelijk bedankt!”

Theo Willems
Molenhoek, augustus 2016

Bedrijfscultuur van Bethanië

Onze kinder- en jeugd dorpen staan in de jeugdhulp heel goed bekend. De medewerk(st)ers doen enorm veel om de kinderen en jongeren voor kortere of langere tijd een thuis te bieden en hen te helpen om ondanks alle negatieve ervaringen een goede start in het leven mogelijk te maken.

Dat alles gebeurt onder de verantwoordelijkheid van de dominicanessen van Bethanië. Maar onze gemeenschap wordt kleiner, de accenten verlegd, weinig vrouwen treden tegenwoordig in. Hoe kunnen we dan garanderen, dat de medewerk(st)ers ook in de toekomst nog weten, welke waarden voor Bethanië essentieel zijn en hoe je over geloof praat en kinderen in geloof opvoedt?

Tijdens een lang proces werd veel daarover gesproken en nagedacht. Aan het eind ervan stond een nieuwe baan, een uitdaging: een nieuwe functie in de directie werd geboren: „Bedrijfscultuur van Bethanië“.

Per 1 september begon mevr. Wirth als eerste met deze baan: pionierswerk, al zijn er andere instellingen, die al zo'n soort concept met succes hebben ingevoerd en waarvan mevr. Wirth veel kan leren.

Een belangrijke stap voor de kinderdorpen en de congregatie!

Bedevaart naar Mont

Op 14 augustus 2017 vierden de zusters dat 150 jaar geleden Bethanië werd gesticht. Ter gelegenheid daarvan maakten we met enkele priesters, waar we veel contact mee hebben, een aparte bedevaart naar het graf van P. Lataste in Bethanië in Montferrand-le-Château/F. Zr. Judith en zr. Marjolein hadden de leiding van deze 4 indrukwekkende dagen, waarin we vooral door de algemene overste, zr. Pia Elisabeth, buitengewoon gastvrij ontvangen werden, de liturgie meevierden, een onvergetelijk gesprek hadden met bisschop Daucourt, die een broederschap in de geest van P. Lataste oprichtte en leidt van priesters in een „normale“ en in „moeilijke“ situatie (drugs, alcohol, veroordeling, uittrede) en dat niet aan elkaar kenbaar maken, net zoals bij de zusters in Bethanië gebruik is. En we konden op een creatieve manier, maar vooral in veel gesprekken aan onze ervaringen uiting geven.

Bij het graf van P. Lataste in de Lataste-kerk

Ook baden we vaak aan het graf van P. Lataste, na door de „deur van barmhartigheid“ de daarvoor ingerichte kapel binnen te gaan.

Op de terugweg bekeken we de prachtige kathedraal ter ere van M. Magdalena, patrones van Bethanië, van Vézelay.

Deze priesters zijn van harte P. Lataste-„fans“ geworden!

Jubileum op een andere manier

Op 3 oktober vierden ca. 60 kinderen en volwassenen van het kinderdorp in Erbach het 800-jarig jubileum van de dominicanen met een dik 20 km. lange voettocht. Deze begon met een korte terugblik op de dag waarop ieder van ons in het kinderdorp was gekomen: de dag waarop we deel werden van deze geschiedenis.

Onderweg dachten we aan P. Lataste, die als kind weg moest van zijn ouders. Hoe moeilijk het voor hem was, als hij weer terug moest: hij hield van zijn moeder, maar ook van zijn pleegmoeder ... Later zocht hij samen met de vrouwen in de gevangenis naar een manier, hoe ze uit deze donkere plaats iets als een „thuis“ konden maken – om daarna Bethanië te stichten. We vroegen ons af: wat maakt een huis tot een thuis?

In de kasteeltuin van Biebrich troffen we Catharina van Siena, bij wie Jezus een ring aan de vinger schoof. Ook de kinderen kregen een ring met de belofte: „Ik hou van jou – God.“, die ze zelf af konden maken.

Tenslotte kwam iedereen, met vermoeide voeten, maar trots bij de dominicanen aan. Met Dominicus konden we ontdekken, dat God in Jezus hetzelfde leven heeft als de mensen en dat we met Hem samen in deze wereld thuis mogen zijn en haar licht kunnen maken.

Terug ging het ontspannen met de boot.

Dominicaanse familiereünie

Wij, dominicanessen van Bethanië, zijn een kleine gemeenschap, maar we horen bij een grote religieuze familie. De dikste tak van deze Orde van dominicanen wordt niet gevormd door de zusters of broeders, maar door de „leken“, d.w.z. mannen en vrouwen, die in plaats van in een klooster, gewoon „in de wereld“ leven, maar zich verbonden weten met de dominicaanse spiritualiteit en hun leven daarop afstemmen.

De kleinste en oudste tak van de Orde zijn de slotzusters. Als de dominicaanse familie in Duitsland elkaar ontmoet, kunnen die niet deelnemen, want ze verlaten nooit hun kloosters.

Dit jaar vonden we dat bijzonder jammer omdat de Orde 800 jaar bestaat. Toen we dus bij elkaar zouden komen, wilden we onze slotzusters er persé bij hebben – en daarom hadden zij ons in hun klooster in Lage bij Osnabrück/D uitgenodigd. Zo openden de zusters enthousiast hun deuren voor een stroom van ca. 120 gasten.

Na het welkomstwoord van de provinciaal vierde Bisschop Bode met ons de H. Mis in de bedevaartkerk in Lage. 's Middags kon o. a. klooster en kerk worden bezichtigd. Het belangrijkste was echter de ontmoeting met de familie.

Aan het eind van de ontmoeting werd een snack aangeboden in de hal van het klooster. Dat het eng werd, deed geen afbreuk aan de levendigheid van de gesprekken.

Dominicaans leven in trek!

In dit jaar, waarin we 800 jaar Dominicanen vieren, hebben we ons meer geprofileerd; mensen hebben over ons gelezen, gezien of gehoord en is er ineens belangstelling voor het religieuze leven.

Bij de broeders zijn enkele jonge mannen ingetreden, maar nu is er ook interesse voor zusters. Er zijn jonge vrouwen die meer willen weten over wat dominicanes-zijn betekent, hoe we leven, wat voor werk we doen en hoe dat gaat. Iemand schreef: „Hoe zou mijn dag er uit zien als ik bij jullie zou leven?“

Deze vraag zou vroeger waarschijnlijk niet gesteld zijn, nu wel. Het is interesse voor

het leven van alledag als je intreedt. Als je deze mensen vraagt waarom ze willen intreden, dan is het antwoord: „Ik ben op zoek naar gemeenschap, samen bidden, samen zoeken naar God, het uitdragen van je geloof als religieuze.“ Het valt ook op dat de meesten een goede baan hebben, een huis, een goed sociaal leven. „Maar“, zeggen ze, „toch mis ik de gemeenschap, het samen leven en bidden.“

Het is allemaal heel pril, maar wie weet komt er toch nog een nieuwe loot aan de tak „Nederland“ aan de stam van dominicanessen. Het is bijna Advent de tijd van hoop en verwachting, een nieuwe loot aan de stam van Jesse.

De familie van Bethanië is groot

Eind september mocht ik, samen met zr. Sara, te gast zijn bij Ruth en Kathleen in Bethany House in de VS.

Bij hen en met hun hulp vinden vrouwen en mannen, die uit de gevangenis komen een eerste woning en indien nodig een eerste job in het „Hope Chest“ – second-hand-shop voor meubels. Veel ex-gevangenen gaan het huis in en uit, zoals de kinderen van een gezin. Ze inspecteren de koelkast of brengen iets mee, maaien het gras, spelen met de hond of laten zich knuffelen.

Jarenlang hoopte ik om eens de mannen persoonlijk te leren kennen, die in de gevangenis van Norfolk tot leken-dominicanen waren geworden en nu was deze mogelijkheid eindelijk gekomen. Drie keer konden we ons met de broeders treffen. Met hen te bidden, hun vragen over Letland, de gevangenis daar en ons leven te kunnen beantwoorden en hun verhalen van het leven van alledag aan te horen; het was alsof je lang niet geziene familieleden ontmoette. Het was bijzonder fijn dat we er bij konden zijn toen twee nieuwe novicen werden opgenomen en een broeder zijn eerste geloften aflegde.

Sr. Hannah, Riga

„Het einde van mensenhandel begint met ons“

Onder deze titel vond van 6–12 november het congres van R(eligious in) E(urope) N(etworking) A(gainst) T(rafficking and) E(xploitation) plaats, met 130 afgevaardigden, waarvan zr. Marjolein er een was, uit 27 landen.

RENATE werkt op alle gebieden tegen mensenhandel: ondersteunen, genezen en integreren van slachtoffers, preventief werk in opvoeding en media, juridische ondersteuning en campagnes bij regeringen.

Paus Franciscus, voor wie dit een heel belangrijk thema is, ontving ons tijdens een speciale audiëntie om zijn waardering te tonen voor onze inzet. Hij betoonde, dat mensenhandel „de door God gegeven waardigheid van zo vele zusters en broeders geweld aan doet en een zware misdaad is tegen de menselijkheid“. Zijn onbevoerde uitspraken over het kwaad van de mensenhandel geeft ons de kracht om door te gaan in de strijd.

Aan het eind van het congres, waar vele waardevolle ontmoetingen plaats vonden en ervaringen werden uitgewisseld, werden een aantal duidelijke doelen geformuleerd.

Doopcursus voor deugnieten

In het kinderdorp wonen nogal eens kinderen, wier sterkste kant niet bepaald het stilzitten en luisteren is. Tien van hen hebben dit jaar in Erbach deelgenomen aan een „Doopcursus voor deugnieten“ – een eerste catechese, waarin ervaringen met God, Jezus en gemeenschap (Kerk) via veel lichamelijke activiteiten voelbaar worden gemaakt.

Deze actie werd stevig ondersteund door zes jongeren uit de Rheingau, die zich voorbereiden op hun Vormsel en door dit project hun ervaringen maakten met een levende kerk. Of het nu bij een gebedsparcours, waarin hindernissen, moeilijke stukken en gevaarlijke hoogten moesten worden overwonnen en de ervaringen hierbij in gebeden moesten worden verwoord, of bij het worstelen, waarbij degene die zich had ingewreven (gezalfd) met olie gemakkelijk onder handen van de ander wegglijdt – kinderen en jongeren hadden veel plezier met elkaar en God is tot een aanspreekbare figuur geworden. De laatste activiteit was een duik in de Rijn – natuurlijk op een plek waar geen stroming is! In november laten de eerste twee kinderen zich dopen.

Zusters als gast in Riga

Dit jaar vindt het Europese Taizé-treffen rond Nieuwjaar plaats in Riga, en er worden duizenden jongeren verwacht.

Natuurlijk eist zo'n happening veel voorbereiding. Met de eerste broeders uit Taizé kwamen ook twee Andreaszusters, Lorella en Agnes, wier gemeenschap in Taizé actief is, mee naar Riga. Ze wonen tot eind januari bij ons en werken in het logistiek en informatiecentrum voor de ontmoeting.

Daardoor zijn we niet alleen tijdens de bijeenkomsten van 28 december tot 1 januari heel dichtbij, maar mogen nu al bijdragen aan het groeien van vertrouwen en onze krachten inzetten. Vaak zitten we 's avonds, met een tevreden spinnende poes, bij elkaar en vertellen over de grote en kleine uitdagingen en vreugden van de afgelopen dag. Of het nu de eerste echte sneeuw is, die men meemaakt, of de onbekende spijzen en gebruiken of ook de verbazing over de hulpvaardigheid van heel veel jonge mensen in Riga en uit andere delen van de wereld.

bankrekening: 57.89.20.042
IBAN NL75ABNA0578920042
t.n.v. Dominicanessen van Bethanië

Dominicanessen van Bethanië

Zr. Sara Böhmer OP · Algemene Overste
Hagenbroek 11 · NL – 6017 RD Thorn
telefoon: +31(0)47 55 69 333
mail: zr.sara@bethanie-op.org
www.dominicanessenvanbethanie.nl

Dominicanessen
van Bethanië

Geloven in toekomst.